

ΠΑΡΑΔΟΞΟΙ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΑΙ ΤΟΥ ΧΙΧ'ΟΝ ΛΙΖΝΟΣ

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΠΟΥ ΕΣΚΟΤΩΣΕ ΓΙΑ ΝΑ ΤΟΝ ΚΑΡΑΤΟΜΗΣΟΥΝ !...

Μιά φρικιαστική δολοφονία σ' ένα θέατρο της Λυών. Η δ' μερφη κ. 'Αναίς Ρισάρ κι' ο άγνωστος δολοφόνος της. Η ύπερη ζωή του 'Αντωνίου—'Εμμανουήλ Ζομπάρ. Γιατί άπε φάσισε νά έγκληματίση. Πώς έδολοφόνησε τή νεαρά σύζυγο του μαθηματικού Ρισάρ. «'Εσκότωσα για νά με σκοτώσουν !», κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Ο θράδν της Κυριακής της 20 Δεκεμβρίου του 1851, στο θέατρο τών «Σελεστέν», στη Λυών, παιζόντουσαν ένα κωμειδύλλιο με τόν τίτλο: «Τό βαλάντιον ή τή ζωή σου» κι' ένα δράμα, ή «'Αδριανή Λεκουβρέα».

'Εκείνη τήν εποχή τά θέατρα άρχιζαν νωρίς τίς παραστάσεις τους. Είχαν τελειώσει λοιπόν γρήγορα τό κωμειδύλλιο και κατά τίς δρώμιση βρισκόντουσαν στη δεύτερη πράξι του δράματος.

Μόλις όμως άρχισε ή β' πράξι, από τό άμφιθέατρο άκούσθηκαν τρομαγμένως φωνές κι' οι θεαταί σηκώθηκαν άνησχοι από τίς θέσεις τους και προσπαθούσαν νά μάθουν τί συνέβαινε. Τήν ίδια στιγμή, από στόμα σέ στόμα, διαδόθηκε σ' όλο τό θέατρο ότι μία νέα κι' άμορφη γυναίκα είχε δολοφονηθεί με μία μαχαίρα στην καρδιά από έναν άγνωστο, πού καθόταν άμέσως πίσω της !... Τό θύμα, ο δολοφόνος κι' οι μάρτυρες του δράματος ώδηγήθηκαν άμέσως έξω από τό θέατρο, ή παραστάσις έσταμάτησε τρία τέταρτα της ώρας κι' έπειτα συνεχίστηκε πάλι, όταν ήσυχασε ο κόσμος και ξαναγύρισε στις θέσεις του.

Τό θύμα ήταν ή 'Αναίς Σαμπέρ, κόρη του διευθυντού του λυκειού της Λυώς και γυναίκα του Πιέρ Ρισάρ, καθηγητού τών μαθηματικών στο ίδιο λύκειο (οι Ρισάρ βρισκόντουσαν λίγες ήμέρες στη Λυών κι' έτοιμαζόντουσαν νά κατέβουν στην Προβηγκία). Ούτε ή άμορφη 'Αναίς, ούτε ο άντρας της, ήξεραν ή είχαν ξαναδεί ποτέ τόν έγκληματία, ο άποιος έδήλωσε ότι ονομάζεται 'Αντώνιος—'Εμμανουήλ Ζομπάρ. 'Ηταν ήλικίας είκοσιενός έτους, ύπάλληλος σ' ένα μεγάλο έμπορικό ύφασματών, και δέν έγνώριζε διόλου τό θύμα του.

Είπε εύκολα τόρα ν' αναπαράστη κανείς τό δράμα δίως διαπάθη άκριβώς. 'Η κ. Ρισάρ κάθεται στη θέση της και παρακολουθεί άνυποπτη τήν παράσταση. Δεξιά της βρισκόταν ο άντρας της. 'Αριστερά της μία άγνωστη δεσποινίς... 'Από πίσω της κάθεται ο δολοφόνος. 'Εξαφνα, ή νέα κι' άμορφη κυρία δέχεται μία μαχαίρα επάνω άκριβώς από τόν άριστερό μαστό. Τό μαχαίρι του δολοφόνου περνάει βαθειά τόν πνεύμονα και φτάνει ως τήν καρδιά της. 'Η άτυχη κυρία ρίχνει μία κραυγή πόνου, βγάξει μόνη της τό μαχαίρι από τήν πληγή και γέρονε επάνω στη διπλανή της δεσποινίδα, πλημμυρίζοντάς τήν με τό αίμα της. 'Ο δολοφόνος Ζομπάρ στέκεται τόρα πίσω της δρθιος, άπαθής, με σταυρωμένα τά χέρια. 'Ο Ρισάρ πού δέν φαντάζεται ότι είναι θανατηφόρος ή μαχαίρα της γυναίκας του, ρίχνεται επάνω στο δολοφόνο και τού φωνάζει:

— Τί σάς έκάνανε για νά μαχαρώσετε τή γυναίκα μου;

— Δέν μου έκάνανε τίποτα, του άπαντά ήσυχος ο Ζομπάρ. Ούτε σάς ξέρω μάλιστα... Είμαι ένας κακούργος! Κάντε με δτι θέλετε! Δέν θά φύγω... Μπορείτε νά με πάσετε...

'Ο Ζομπάρ δέν φέρονε, πραγματικώς καμιά αντίστασι. Οι αστυφύλακες τόν πιάνουν, τόν οδηγούν στο γειτονικό άστυνομικό τμήμα κι' έπειτα σ' ένα κελλί, στα ύπόγεια της Δημοκρατίας.

'Η 'Αναίς Ρισάρ, ύστερ' από λίγα λεπτά, ξεψύχησε στο «φρουγιέ» του θεάτρου, όπου τήν είχαν μεταφέρει. 'Από εκεί, τήν έπήγαν στο ξενοδοχείο Μπωκι, όπου καθόντουσαν οι Ρισάρ.

'Ο Ζομπάρ τήν ίδια νύχτα έξεδάσθηκε για τά αίτια του έγκληματος. 'Ο άνακριτής τόν βοήξε στο κελλί του νά προσεύχεται γονατιστός !... Είχε σηκώσει μάλιστα τά μανίκια της ζακέτας του... γι'ά νά νά ή λερωθ ή μέσα στο άκάθαρτο κελλί πού τόν είχαν ρίξει.

'Ο δολοφόνος καταγόταν από μία κω...

λή κι' έντιμη οικογένεια. Είχε σπουδάσει σ' ένα σεμνάριο της Ντιζών κι' έπειτα, σέ ήλικία δεκάξη ετών, έμπηξε ως ύπάλληλος στο έμπορικό του Τιεμπά πού πουλούσε ύφασματα. 'Από τήν Ντιζών είχε φύγει δύο ήμέρες πριν από τό δράμα. Στόν άνακριτή δέν θέλησε νά κρύψη τίποτα κι' όμολόγησε με κάθε λεπτομέρεια τό έγκλημά του.

—'Όπως καθόμουν από πίσω της, κατέθεσε, έσκιφη δύο-τρεις φορές για νά ιδώ καλά σέ ποιά μέρος της σταχτιάς τουαλέττας της έπρεπε νά καρφώσω τό μαχαίρι μου, για νά είμαι βέβαιος ότι θά τήν έβρισκα στην καρδιά !...

'Όταν ο άνακριτής τόν ρώτησε ποιά ήταν ή άφορμή του έγκληματος, ο δολοφόνος του έλεγε τά καταληκτικά αυτά λόγια:

—'Εσκότωσα για νά με σκοτώσουν... Είχα πάντα τήν έλπίδα ότι θά έβρισκα τόν καιρό πού μου χρειαζόταν για νά ζητήσω από τόν Θεό νά με συχωρέση για τό έγκλημά μου.

'Επίσης ο Ζομπάρ έπρόσθεσε ότι από μικρός είχε μπλέξει με «κακές παρέες» κι' ότι από τότε είχε πάντα σχέσεις με ύποπτα ύποκειμενα. Σιγά-σιγά όμως άρχισε ν' αηδιάζει τή ζωή του, χωρίς ώστόσο νά μισοή ν' άποχωρισθί κι' άπ' τούς έγκληματίας φίλους του. Τέλος, μία ήμέρα, άποφάσισε ν' αυτοκτονήση, νά άλλαξει πάλι γνώμη:

—'Η θρησκεία, έλεγε στόν άνακριτή, δέν συγχωρεί τήν αυτοκτοία κι' έγώ δέν ήθελα νά παρουσιασθώ μπροστά στο Θεό μ' ένι τόσο φροβέρο άμάρτημα !...

Δέν έβλεπε λοιπόν παρά ένα μόνο μέσον για νά μπορέση νά έγκαταλείψη «χριστιανικά» τόν κόσμο: Νά κάνει δηλαδή ένα έγκλημα για νά καταδικαστή σέ θάνατο. Πριν φθάσει όμως μπροστά στη λαμητμό, θάβρισκε τόν καιρό νά μετανοήση ελικρινώς και νά ζητήσει συχωρέσι από τόν Θεό...

Στήν αρχή ο Ζομπάρ συλλογίστηκε νά καταταχθί στο στρατό, όπου θά μπορούσε εύκολα νά πραγματοποιήση τόν σκοπό του. Μία προδοσία ή μία «έπιθεση» κατ' άνωτέρους έτιμωρείτο τότε από τό στρατοδίκαιο με τουφεκιό. 'Η οικογένεια Ζομπάρ όμως δέν ήθελε με κανένα τρόπο νά τόν άφήση νά γίνη στρατιώτης. Κι' εκείνος τότε άρχισε νά γυρνάει άλλο μέσον. Σκέφτηκε πρώτα νά δολοφονήση έναν ιερέα τή στιγμή άκριβώς πού θά κατέβαινε από τόν άμβωνα. Αυτό τό σχέδιο όμως δέν τόν ένθουσίασε και τόσο. Προτίμησε νά κάνει τό έγκλημά του σ' ένα άλλο περιβάλλον: Νά σκοτώση μία άμορφη γυναίκα του ήμκόμου τήν ώρα πού θά γλεντούσε με τούς φίλους της; Μά κι' αυτό ήταν επικίνδυνο! Μπορούσαν νά τόν ελνταφρονήσουν τήν ίδια στιγμή... Πώς θάβρισκε λοιπόν τόν καιρό πού του χρειαζόταν για νά μετανοήση κατόπιν; Τό καλύτερο πού είχε νά κάνει λοιπόν, ήταν νά μαχαρώσει μίαν άγνωστο...

Κατόπιν της άποφάσεώς του αυτής, ο Ζομπάρ έγκατέλειψε τό έμπορικό του Τιεμπά κι' έφυγε από τή Ντιζών τό πρωί της 19ης Δεκεμβρίου, άπου έπέρασε όλη τή νύχτα του σέ διάφορα ύποπτα κέντρα. Στο σταθμό όμως δέν έφευγε εκείνη τήν ώρα κανένα τραίνο για τό Παριό. 'Επηρε λοιπόν τό τραίνο πού έφευγε για τή Λυών, όπου κι' έφτασε κατά τά μεσάνυχτα...

Τήν άλλη μέρα, μ' ένα άμάξι, πήγε σ' ένα κατάστημα κι' άγόρασε ένα μαχαίρι, κι' έπειτα έλεγε στόν άμαξά νά τόν οδηγήσει στο σπίτι κάποιου Ραχλή, μιάς ύποπτης γυναίκας του έλαφρού κόσμου. Μήπως ήθελε νά σκοτώση αυτή τή γυναίκα, κρυφά άπ' όλους, μέσα στο σπίτι της; Ναι... Αυτός ήταν ο σκοπός του. Μά δέν βοήξε τήν κατάλληλη ευκαιρία. Κι' όταν έβγινε από τό κακόμορο σπίτι της Ραχλή και μέτρησε τά λεπτά του, είδε ότι τού έμεναν έννιά μόνο φράγκα... 'Επρεπε λοιπόν νά τελειώνη...

Είχε νυχτώσει πιά. 'Ο Ζομπάρ, περνώντας από τό θέατρο του Σελεστέν, στάθηκε νά διαβάσει τό πρόγραμμα. 'Επειτα, έδωσε δύο φράγκα και πήρε ένα είσιτήριο για τόν έξώστη. 'Από εκεί παρακολούθησε τήν παράστασι του κωμειδύλλιου «Τό βαλάντιον ή τή ζωή σου». Τό βοήξε όμως άνόητο τό έργο αυτό, κι' αλλάζοντας θέσι, έπηγε και κάθησε στο άμφιθέατρο. Λίγο πού μακριά του καθόταν ένα κοριτσάκι καμιά δεκαριά χρόνων. Αυτό έπρεπε νά μαχαρώσει. Μά

'Ο δολοφόνος Ζομπάρ.

δέν μπορούσε να φτάση εύκολα κοντά του. Τόν εμπόδιζαν οι άλλοι θεαταί. Μπροστά του, λίγο δεξιά, καθόταν ένα άλλο κορίτσι, πò μεγάλο από τò προηγούμενο. Θά ήταν δεκατέντε χρόνων. Κι' αυτό όμως καθόταν άσχημα, και δέν θά μπορούσε να τò μαχαρώση! Ήταν κορμίο λουπόν ν' αποφασίση να μαχαρώση τή νέα κι' όμορφη γυναίκα πού καθόταν ακριβώς μπροστά του. Στην αρχή όστόσο τόν έφობισε ή παρουσία του άντρός της. "Έλεται από λίγο όμως, ένίκησε τούς δισταγμούς του κι' έβγαλε τò μαχαίρι από τήν τσέπη του. Τή συνέχεια τήν ξέφουσε...

"Όταν ό άνακριτής τόν ρώτησε τί έννοιωθε τή στιγμή πού δολοφονούσε τò θύμα του, ό Ζομπάρ του άπάντησε με άπάθεια: —'Εδίστασα λιγάκι κι' έννοιωσα να με περιλούη ένας κρύος ιδρώτας!... Τò χέρι μου έτρεψε από τή συγκίνηση...

"Ό δολοφόνος έλειπε έφάνερος στον άνακριτή μερικώς κλοπές πού είχε κάνει στο έμπορικό τού Πιεμάτ κι' έζήτησε να τόν άφήσουν να ήσυχάση, γιατί δέν είχε πειά να καταθέση τίποτ' άλλο.

Τήν άλλη μέρα ώδήγησαν τόν Ζομπάρ μπρός στο πτώμα τού θύματός του. "Ό δολοφόνος όμως δέν μπόρεσε ν' άνθόξη σ' αυτό τò θέμα κι' έχασε τες αισθήσεις του... "Όταν συνήλθε, κύτταξε τόν άντρα του θύματός του κι' ένα συμπονετικό βλέμμα και τού είπε: —'Επρωσευχήθηκα για τήν ψυχή της!

Κι' όταν άρχισαν πάλι να τόν άνακρίνουν, ό Ζομπάρ έκανε αυτή μόνο τή δήλωση: —Αυπάμαι γι' αυτό πού έκανα... Μά έπρεπε να βρεθ ή ένας τρόπος για να δώσω ένα τέλος στη ζωή μου... Τώρα πειά για ένα πράγμα μονάχα ένδιόφερομαι: Για τή μετάνοιά μου!...

"Όλος ό κόσμος ένόμιζε ότι ό Ζομπάρ ήταν τρελλός. Οι φρενολόγοι όμως πού τόν εξέτασαν δέν είχαν τήν ίδια γνώμη. "Ό Ζομπάρ ήταν υγιέστατος κι' είχε συνείδηση τού έγκλημάτός του. "Έπλερε λοιπόν να δικασθ ή.

"Η δίχη του άρχισε στις 23 Μαρτίου τού 1852, στο Κακούργιοδικείο τού Ροδανού. "Όταν παρουσιάστηκε στο δικαστήριο ό Ζομπάρ κατέληξε έλο τόν κόσμο με τò λυγρό και ύψηλό άνάστημά του, με τήν κομψή του εμφάνιση και με τò σεμνό και συμπαθητικό πρόσωπό του.

Παρακολούθησε τή διαδικασία και τò κατηγορητήριο τού εισαγγελέως με μεγάλη ψυχραιμία. Κι' όταν ό πρόεδρος τόν κώητησε άν έχει να προσθέση τίποτε, μετά τήν έκδοσι τής καταδικαστικής άποφάσεως, ό παράξενος αυτός δολοφόνος άπάντησε με σταθερή φωνή: —"Όχι... Τίποτε... "Έτσι τò θέλησε ό Θεός!

"Ό Ζομπάρ καταδικάστηκε σε ισόβια καταναγκαστικά έργα. Κι' ενώ είχε δολοφονήσει τήν όμορφη κ. Ρεσάρ για να τόν στείλουν στη λαμπτήρα, οι δικασταί του προτίμησαν να τόν τιμωρήσουν πò άσχηρά: Με τες τύψεις τής συνειδήσεώς του πού θά τόν έβασάνιζαν σ' όλη του τή ζωή!

ΑΝΕΚΔΟΤΑ
ΕΝΑΣ ΜΕΛΟΜΑΝΗΣ ΒΑΣΙΛΕΥΣ

"Ό βασιλεύς τής Πολωνίας Στανίσλαος άγαπούσε έξαιρετικά τή μουσική. Έδαιταυοσε μάλιστα τεράστια ποσά για τή συντήρησι μιάς άρτιωτάτης όρχήστρας για λαϊκές συναυλίες.

Μιά μέρα λοιπόν ό ύπουργός τόν Οικονομικών τόν συνεβούλευσε να περικόψη μερικώς από τούς μουσικούς τής όρχήστρας για λόγους οικονομίας.

—Θά προέβη, Μεγαλειότατε, μια οικονομία έκωσι χιλιάδων σκούδων τού χρόνó! τού ελτε στο τέλος.

Μά ό φιλόμουσος βασιλεύς τού άπάντησε: —Προτιμώ να κόψω μια οικονομία στην τροφή τού σώματος πού μου παραθέτουν κάθε μέρα στο τραπέζι παρά στην τροφή τής ψυχής, τή μουσική!

ΞΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

"Εκείνος πού άφοσιώνεται συστηματικά στο έπάγγελμά του και εργάζεται μεθοδικά, άν μόν εινε άπλως εύφυης άναδεικνύεται μεγαλοφυής και άν εινε κοινός νοός άνιψώνεται έπάνω από τή μετριότητα.

"Εκείνος πού δέν αισθάνθηκε ποτέ του τα θέληγητρα μιάς ειλκρινούς φίλιας, άγνοεί τελείως τήν εύτυχία πού ένας άνθρωπος εινε ικανός να προσφέρει σ' έναν άλλον.

Γιούγκ.
Τις έπιτυχίες τής ζωής μου τις όφείλω στο ότι παντού και πάντοτε βρισκόμουν ένα τέταρτο τής ώρας νωρίτερα.
Νέλλσων.

ΙΝΔ'ΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ
ΕΡΩΤΙΚΑ ΠΕΖΟΤΡΑΓΟΥΔΑ

Κάποτε είδα τή θάλασσα... Άνέβαινε ως τόν ουρανό, σαν ένα άφροστεράνωτο άνθισμένο λειβάδι. "Ένας δυνατός άγέρας ξεφύλλιζε τούς άφρούς της και τα πέταλά τους γλυστορούσαν γάγγουρα και φουσκωμένα σαν τά στήθη σου.

Κάποτε είδα τή θάλασσα... Ήταν φρουτοπυκασμένη σαν τόν έρωτά σου και κατάνιπε τά καράβια τών όνειρων...

Πάνω στη θάλασσα τού έρωτός σου ταξείδεψα κάποτε κι' εγώ, μα κωτόρθωσα να ξαναγυρίσω στο λιμάνι, γιατί δέν σ' άγάπησα...

Πιό κόκκινος κι' από τò λουλουδι όρχονών, κατέβαινε ό ήλιος πίσω από τά βουνά τής έξοχής, Ήταν ή συμφωνημένη ώρα. Σεπέζεψα, έδεσα τ' άλογό μου και κάθησα.

Κι' ήρθες κοντά μου, Φαμίτα... Ήρθες κι' ανατρίχιασα σαν τόν άνθρωπο πού άποκοιμέται και ξυπνά έξαφνα στο φτάσιμο τής χαρηνγής...

"Όταν τó φεγγάρι θάνα στον ουρανό, θά σου μιλήσω για τά περιβόλια τού Ουαλάτα. Στο άναμεταξή, άς χάσει ό Μουχτάρ μέσα στα τάσια μας δροσερό νερό κι' άς πει στους βιοκίτηδες να παίξουν.

Άές πώς τó φεγγάρι εινε στον ουρανό; Θά σου μιλήσω λοιπόν για τά περιβόλια τού Ουαλάτα.

Βρίσκονται πέρα από τή θάλασσα, στο "Ελ-Γκασάρ, στον τόπο τής Ξερατίας. "Όπως βάζει κανείς ένα μουκίτο στο στήθος τής άγαπημένης του, έτσι έβαλε κι' ό Θεός τά περιβόλια αυτά άνάμεσα στους δυό λόφους τού Ματζαρά.

Ρυάια μελωδικά περνούν άνάμεσα τους και τò νερό τους έχει τις άνταύγειες πού έχουν οι λαμιοί τών περσιτεριανών. "Όμορφα κορίτσια περπατούνε εκεί και τά μάγουλά τους εινε σαν τά ρόδια.

"Ό Θεός θέλοντας να φτάση ένα τζαμί, έβαλε μέσα στα περιβόλια αυτά, άράδα-άράδα, τά φρονικόδεντρα, πού οι κορμιοί τους εινε σαν κολώνες. Έβαλε τις πορτοκαλιές, πού οι καρποί τους κρέμονται γά γλωτάκια χρυσά, κι' έστρωσε τά μονολάτια τους με άμμο άσπρο σαν τò χιόνι.

Πρέπει να πάμε νά καθήσουμε στα περιβόλια αυτά, όταν ό έρωτας εινε στην καρδιά μας σαν τò φεγγάρι στον ουρανό.

Κάποια νύχτα πού ό έρωτας ήταν μέσα στην καρδιά μου, άνάγνωσα τις ευόδιες τών περιβολιών τού Ουαλάτα.

"Ω θύμησι!... "Ω νοσταλγία!... "Η άγαπημένη μου μούλεγε: «—Με τράβηξες μακριά από τò σπίτι μας... Τώρα βρίσκομαι κοντά σου, σαν μια κουρασμένη άλαφίνα... Μου δίνας και πόνω από τά φιλιά σου και τò ποτό αυτό άνεβάξει τόν πυρετό μου... Εινε τόσο άσπλαχνος λοιπόν ό έρωτας;»

Δέν άκούσαν τίποτε άλλο γύρω μας, από τò κελάρισμα τού νερού. "Έμενα σιωπηλός, καθισμένος κοντά της, πάνω στον άμμο πού άσήμανε τò φεγγάρι.

Τά βλέφαρά της έπεφταν πάνω στα μάτια της, διως πέφτει ή νύχτα πάνω στη θάλασσα, και τά χέρια της είχαν παράλυσει σά λιποθυμισμένα τριαντάφυλλα.

Μέσα στην καρδιά μου πού τή μαχαίρωνε ό έρωτας, τò φεγγάρι δέν έχυνε πειά τò ειρηνευτικό του άσπρο φώς. Είχα τρελλαθ ή από άγάπη...

Θά σε ξαναδώ σε λίγες μέρες. Δέν μπορώ να πιστένω πώς θάρθη αυτή ή αύγή. Σε λίγες μέρες θά ξανακούσω τή φωνή σου και θά πω από τò στόμα σου τò νερό πού θά με κάνη να ξεχάσω τή δίψα πού είχα τόσον καιρό...

Είμαι σαν τ' άρνάκι πούχασε τή μητέρα του. Είμαι σαν τήν πεταλούδα πού δέν βρίσκει πειά εκείνο τò λουλουδι πού ό γλυκός χμιός του τήν έτρεφε.

'Αδιάκοπα προφέρω τ' όνομά σου και τ' όνομα τού παιδιού πού μου χάρισες. Πώς μπορεί να χωρήση ή ανθρώπινη καρδιά έναν τέτοιον έρωτα;

Θά με περιμένης στη λαμπρή ώρα πού οι καρποί φαίνονται πò χρυσοί, μέσα στο περιβόλι. Τò παιδί μας θά κοιμάται. Και πρώτα-πρώτα θά πάμε να φιλήσουμε στα χείλη του πάνω τόν ζωντανό μας έρωτα!...
Μετάφρ. Γ. ΣΗΜΗΡΙΩΤΗ

